

Názor: 21. Brutální poctivost muzikálu Kniha Mormonova

V našich modlitbách a bohoslužbách existuje intelektuální nepoctivost, když se zaměřují pouze na dobré věci v životě (požehnání) a připisují je Bohu, ale ignorují to špatné a vyvazují Boha z teologické odpovědnosti za často katastrofální situaci stvoření.

Názor

Úspěšný broadwayský muzikál Kniha Mormonova

Brutální poctivost muzikálu *Kniha*

Mormonova

Úspěšný broadwayský muzikál *Kniha Mormonova* **jsem viděl** dvakrát. Je lahodně rouhavý, je stejně hluboký jako profánní. Je také brutálně upřímný a teologicky poučný.

Muzikál napsaný tvůrci *South Park* (Matt Parker a Trey Stone) je brutálně upřímný o zakladateli mormonismu, Josephu Smithovi, pomocí parodie a písní sděluje, jaký ve skutečnosti byl grifter a šarlatán, což je v souladu s historickým záznamem.

V roce 1826 soud v Bainbridge, NY, usvědčil Smitha z toho, že je „nepořádný člověk a podvodník“. U soudu se přiznal k podvádění občanů vedením zlatokopeckých výprav. Také tvrdil, že má temné, magické síly. O čtyři roky později oznámil, že ho navštívil anděl Moroni, který mu zjevil knihu (*The Book of Mormon*) napsanou na zlatých deskách, která uváděla Ježíšovu službu v Severní Americe.

Muzikál zesměšňuje tento příběh, oprávněně a brutálně. Ani Smith, ani jeho náboženství si nezaslouží nic menšího než opovržení a výsměch, vzhledem k historickým záznamům a zjevně fantazijnímu příběhu.

Muzikál *Kniha Mormonova* je však také teologicky brutálně upřímný. Kulisou muzikálu je odlehlá vesnice v Ugandě, kde většina vesničanů trpí AIDS, a dva mladí mormonští misionáři byli vysláni, aby proselytizovali tento primitivní lid. Misionáři se učí populární píseň Ugandčanů:

V této části Afriky máme všichni přísloví - kdykoli se stane něco špatného, zvedneme ruce k nebi a řekneme: „Hasa Diga Eebowai!“

Je to jediný způsob, jak se dostat přes všechny tyto problematické časy. Je tu válka, chudoba, hlad... ale s tím příslovím to všechno vypadá lépe

Už několik dní u nás nepršelo!

“Hasa Diga Eebowai!”

“A 80 % z nás má AIDS!”

Když vás svět dostává dolů, nemůže za to nikdo jiný!

Zvedněte prostředníček k nebi a proklínejte jeho prohnílé jméno!

Píseň naznačuje, že Ugandané věří v Boha, a že považují Boha za odpovědného za jejich mizerný úděl v životě. Svůj hněv vyjadřují prostřednictvím „Hasa Diga Eebowai“, což v překladu znamená něco, co zde nelze vytisknout.

To je buď nejvyšší vrchol nebo nejnižší bod v muzikálu, v závislosti na vašem náboženském citění. V obou představeních, která jsem viděl, po této písni odchází několik diváků.

Tato píseň, ač hluboce profánní, není tak vzdálená citění autorů starozákonní tradice moudrosti, kteří se začali odrážet od konvenční náboženské víry té doby, kterou bibličtí označují jako „deuteronomistickou teologii“.

Tento světonázor předpokládá, že Bůh je zodpovědný za vše, co se v životě děje, jak za to dobré, tak za to špatné (ano, i za to špatné). V tomto světonázoru jsou dobro a zlo odměňovány a potrestány v tomto životě a po smrti se každý dostane do stejného mlhavého místa nebo stavu bytí, do šeuolu.

Nesouhlasným hlasem Kazatel tvrdí, že „čas a náhoda se stávají nám všem“ (Kazatel 9:11). *Opět jsem pod sluncem viděl, že běh nezávisí na snaze hbitých ani boj na bohatýrech ani chléb na moudrých ani bohatství na rozumných ani přízeň na těch, kdo mají poznání, ale jak kdy každému z nich přeje čas a příležitost.* Stručně řečeno, věci se dějí nám všem, bez ohledu na naši zbožnost nebo spravedlnost.

Další kniha z tradice moudrosti, Kniha Job, je o muži, jehož život a rodinu Bůh ničí, a to kvůli sázce se Satanem (členem božské rady v mytologii té doby, jehož jméno se v hebrejštině překládá jako „žalobce“). V tom, co někteří badatelé věří, že je přílohou původního rukopisu, ve snaze zachovat božská měřítká deuteronomistické teologie Bůh nakonec Jobovi vrací zvířata a děti – nové, protože ta stará jsou stále mrtvá.

V novém překladu knihy Job, Job: A New Translation od Edwarda Greensteina, slavný kající hrdina dává Bohu kus své mysli. Hebrejská fráze, která se běžně překládá jako nějaká forma „činím pokání“, Greenstein překládá jako „lituji se“. (Job 42:6). „Prach a popel“ je pro Greensteina biblickým přídomkem znamenajícím lidstvo obecně. Ten řádek se tedy čte: „*Slituji se nad ,prachem a popelem’.*“ Dále překládá: „*A pak Job řekl Pánu, jaký svět jsi stvořil, Bože. Je mi všech líto.*“

James Parker v recenzi na Greensteinovu knihu píše: „*Tento nově odhalený Job vyjadřuje vzdor, nikoli kapitulaci. ... Zde je Job se zdviženým prostředníčkem, Job nesmiřitelný s despotismem zkušenosti. Byl rozdrcen životními šoky; pak Bůh jako stěna hrozného hluku naplní a přeplní jeho mysl. Jobova odpověď: Děkuji, ale ne.*“

“V hymně Ugandanů a v Greenstienově Jobu je více intelektuální poctivosti a odvahy než ve většině modliteb, které kdy byly proneseny v chrámu nebo v modlitebně.”

Tvrdím, že v hymně Ugandanů a Greenstienově Jobu je více intelektuální poctivosti a odvahy než ve většině modliteb, které kdy byly proneseny v chrámu nebo v modlitebně.

V modlitbách a bohoslužbách existuje intelektuální nepoctivost, protože se zaměřují pouze na dobré věci v životě (požehnání) a připisují je Bohu, ale ignorují to špatné a vyvazují Boha z teologické odpovědnosti za často katastrofální situaci stvoření.

Pokud existuje Bůh a nedokáže zvládnout naši syrovou nefiltrovanou upřímnost tváří v tvář tragédii,

není to tak moc Bůh, rozhodně ne takový, který by si zasloužil uctívání.

Nejblíže jsem se k takové poctivosti při bohoslužbě dostal na jednom velmi neobvyklém pohřbu, o který jsem byl požádán v polovině 90. let 20. století ve Farmville ve Virginii pro člena motorkářského gangu, který zemřel při havárii své motorky.

Přijel jsem brzy do pohřebního ústavu a uviděl jsem něco, co vypadalo jako z hollywoodského filmu. Více než 100 motorkářů, oděných od hlavy až k patě v černé kůži, proudilo do síně rozloučení pohřebního ústavu, aby vzdalo poslední poctu svému zesnulému příteli.

Farmville, Va., je malé univerzitní město (Longwood University a Hampden-Sydney College) a během mého působení jsem tam nikdy neviděl jediného osamělého motorkáře, natož 100 motorkářů oblečených v motorkářském oblečení.

Byl jsem zvědavý, chtěl jsem vidět toho muže, kterému jsem měl sloužit pohřební bohoslužbu a který přilákal takový dav kolegů motorkářů.

Ale nebyl jsem připraven na to, co jsem viděl, když jsem nahlédl do rakve, kterou pro něj vyrobili jeho přátelé, a zahalenou transparentem *Harley Davidson*: Zesnulý motorkář svíral marihuanový bong, vodní dýmku, která se používá ke kouření marihuany nebo jiných drog. První myšlenka, která mě napadla, byla: "Ty jo, ten určitě všude chodil s bongem!" Tohle nevymyslíš!

Po krátké bohoslužbě u hrobu na hřbitově když jsem spěchal pryč od toho davu, pár motorkářů zvedlo hlavy k nebi a začalo křičet: „F*ck you, Bože! F*ck you, God!”

“Zasáhly mě jejich brutálně syrové, upřímné a nefiltrované výkřiky k Bohu, v kterého pravděpodobně věřili vzhledem ke své teologické invokaci.”

Zasáhly mě jejich brutálně syrové, upřímné a nefiltrované výkřiky k Bohu, v kterého pravděpodobně věřili vzhledem ke své teologické invokaci.

A pak jsem si pomyslel: Jaké dokonalé a vhodné požehnání. Tito motorkáři truchlili nad ztrátou přítele a nespoutaní tradicí ani náboženskými zvyky hrozili pěstmi s fákáčem Bohu, kterého považovali za odpovědného, právem či neprávem, za původce jejich ztráty.

Jeden z mužů ke mně pak přistoupil a omluvil se za své chování. Řekl jsem mu, že žádná omluva není nutná a že se mě dotkla taková zjevná láska k jejich drahému příteli.

Řekl jsem mu také, že si myslím, že jejich volání k Bohu jsou ve skutečnosti modlitbou a že Bůh, ve kterého věřím, je dost velký, aby zvládl jejich syrovou úzkost a jejich profánní modlitby. A každý Bůh, který by nezvládl takovou poctivost a existenciální transparentnost, by byl malý a nejistý bůh.

Bude to asi o 20 let později, kdy znovu slyším modlitbu těchto motorkářů, ale tentokrát to bylo v jiném prostředí, v tom divadle v Durhamu, NC, kde jsem muzikál *Knihu Mormonovu* viděl poprvé.

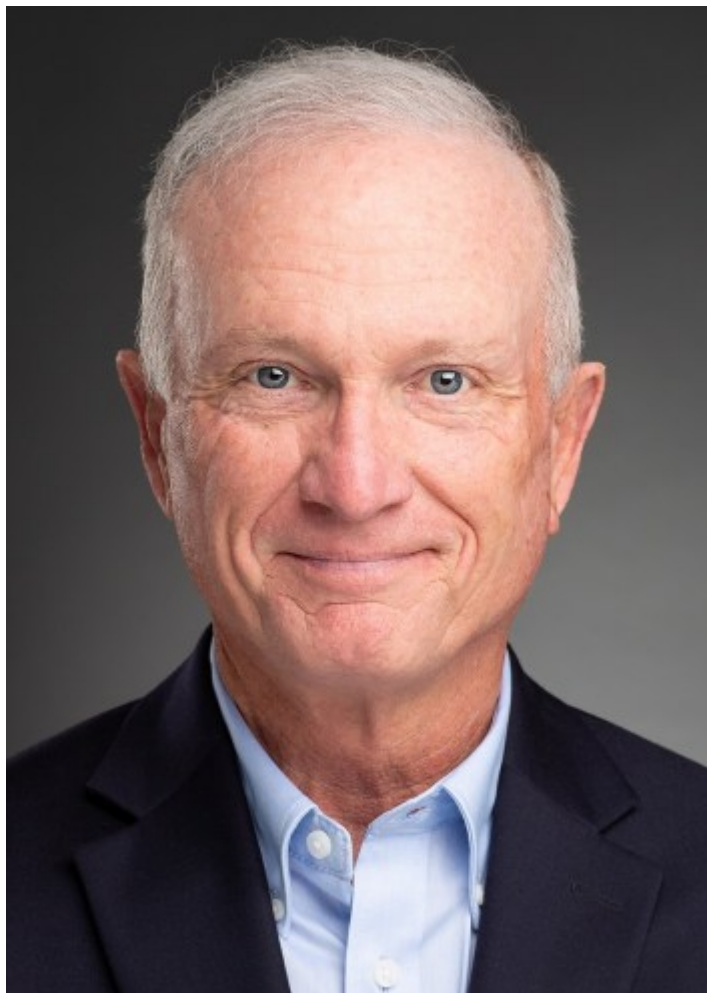
Když jsem poslouchal „*Hasa Diga Eebowi*“, vzpomněl jsem si na pohřeb motorkáře a přemýšlel jsem, jaké by to bylo, kdyby ti motorkáři viděli *Knihu Mormonovu* a slyšeli to „*Hasa Diga Eebowi*“. Skoro jsem je slyšel říkat: „Ukradli naši modlitbu! Ten baptistický kazatel řekl, že to byla modlitba. Vydělávají peníze na naší modlitbě!”

A ti motorkáři a Ugandané se modlili v Ježíšově jménu.

DAVID RAMSEY

[Baptist News Global](#)

David Ramsey

David Ramsey

David Ramsey byl 10 let baptistickým kazatelem a sloužil jako starší kazatel ve dvou sborech ve Virginii. Získal bakalářský titul na Wake Forest University a magisterský titul z bohosloví na Duke University Divinity School. Byl také členem náboženství a rozvoje vedení na Princetonském teologickém semináři. V současné době je ředitelem největší světové on-line maloobchodní a cloudové technologické společnosti a žije ve Wolf Laurel, NC.

-tep-

Článek vyjadřuje výhradně názory autora.

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)